M□t bà v□ kia than v□i b□n nh□ sau:

Ông ch□ng tôi r□t là đ□c tài. M□i khi quy□t đ□nh nh□ng chuy□n quan tr□ng, c□n có ý ki□n c□a hai v□ ch□ng, ông không bao gi□ h□i ý tôi mà ch□ mu□n tôi làm theo ý ông mà thôi. T□ chuy□n mua nhà, mua xe, đ□n chuy□n đ□i b□o hi□m s□c kh□e, v.v... ch□ng tôi đ□u quy□t đ□nh m□t mình và ch□ nói cho tôi bi□t là ý ông mu□n nh□ v□y nh□ v□y. N□u tôi có ý ki□n hay nói đi□u gì khác v□i ý ông là ông n□i gi□n, cho là tôi ch□ng ngh□ch ông. Ch□ng tôi quan ni□m r□ng v□ ph□i thu□n ph□c ch□ng trăm ph□n trăm. Ch□ng tôi quá đ□c tài mà ông không nhìn th□y đi□u đó!

□□c mong trong chúng ta không ai là ng□□i ch□ng hay ng□□i v□ đ□c tài và ích k□ nh□ th□.

V□ ch□ng b□t đ□ng ý ki□n là đi□u không th□ tránh đ□□c, nh□ng khi có b□t đ□ng ý ki□n chúng ta c□n bi□t gi□i quy□t th□ nào đ□ tình c□m v□ ch□ng không b□ s□t m□. Ti□n sĩ Norman Wright, trong quy□n *Before You Say "I Do"* (t□m d□ch là *Tr□□c Khi Trao L□i □□c Nguy□n*) có nêu ra sáu nguyên t□c chúng ta c□n áp d□ng đ□ gi□i quy□t b□t hòa gi□a v□ ch□ng. N□u chúng ta áp d□ng nh□ng nguyên t□c này khi v□ ch□ng có đi□u b□t đ□ng ý ki□n thì v□n đ□ s□ đ□□c gi□i quy□t t□t đ□p. Nh□ng nguyên t□c đó là:

1. Ch□n m□t thì gi□ thu□n ti□n đ□ v□ ch□ng nói chuy□n và trao đ□i v□i nhau.
2. Xác đ□nh rõ xem hai v□ ch□ng b□t đ□ng ý ki□n v□ v□n đ□ gì.
3. Khi v□ ch□ng ng□i l□i nói chuy□n, m□t ng□□i s□n sàng nh□□ng cho ng□□i kia nói tr□□c, còn mình yên l□ng nghe.
4. Xét xem trong v□n đ□ b□t hòa hai ng□□i đ□ng ý v□i nhau □ đi□m nào, không đ□ng ý □ đi□m nào.
5. B□t đ□ng ý ki□n nào cũng đ□n t□ hai phía, hãy xét xem chính mình đã làm gì khi□n có b□t hòa và nh□n ph□n l□i c□a mình.
6. Nói cho v□/ch□ng bi□t mình s□ làm gì đ□ gi□i quy□t b□t hòa và h□i xem ng□□i đó nghĩ th□ nào.

Khi đã bi□t mình b□t đ□ng ý ki□n v□ chuy□n gì, chúng ta s□ tránh đ□□c nh□ng v□p váp nh□ t□

cáo nhau, đ□ l□i cho nhau và nh□c l□i nh□ng chuy□n x□a cũ. Sau đó chúng ta c□n xét xem:

4. Trong v□n đ□ đó hai ng□□i đ□ng ý nh□ng đi□m nào và không đ□ng ý nh□ng đi□m nào

Dù là b□t đ□ng ý ki□n v□ chuy□n gì, chúng ta cũng v□n có nh□ng đi□m đ□ng ý v□i nhau. Khi xác đ□nh đ□□c r□ng hai ng□□i đ□ng ý □ đi□m nào và không đ□ng ý □ đi□m nào là chúng ta đã gi□i quy□t nan đ□ đ□□c m□t ph□n. Không nh□ng th□, khi nói đ□n nh□ng đi□m hai ng□□i đ□ng ý, s□ căng th□ng gi□a hai ng□□i s□ gi□m đi.

Ví d□ hai v□ ch□ng đ□nh t□ ch□c ti□c sinh nh□t cho đ□a con năm tu□i, nh□ng khi bàn vào chi ti□t thì có vài đi□u b□t đ□ng ý ki□n v□i nhau. N□u vì b□t đ□ng ý ki□n mà không t□ ch□c sinh nh□t cho con là đi□u không nên. Đó không ph□i là cách gi□i quy□t v□n đ□.

Áp d□ng nguyên t□c v□a nêu, chúng ta s□ nhìn l□i xem mình đ□ng ý v□i nhau □ đi□m nào và không đ□ng ý □ đi□m nào. C□ hai đ□u đ□ng ý là nên làm b□a ti□c đ□ c□m t□ Chúa cho con đ□□c năm tu□i, cũng đ□ng ý v□ ngày gi□ và đ□a đi□m, nh□ng ch□ không đ□ng ý □ đi□m s□ m□i nh□ng ai và ch□n món ăn gì. Ng□□i v□ nói r□ng đây là sinh nh□t c□a con vì th□ nên m□i b□n c□a con, t□c là m□i nh□ng em nh□ trong l□p, trong xóm và trong vòng bà con. Và vì khách là các em nh□ nên s□ ch□n nh□ng món ăn thích h□p cho các em. Ng□□i ch□ng thì nói r□ng vì ít khi nào có d□p m□i b□n bè đ□n nhà nên nhân d□p này m□i bà con và m□t s□ b□n bè. Khi đã th□y rõ nh□ng đi□m hai v□ ch□ng có ý ki□n khác nhau, chúng ta có th□ t□p trung vào đó r□i bàn th□o thêm đ□ tìm m□t ý ki□n chung.

Trong ví d□ v□a nêu, hai v□ ch□ng c□n xác đ□nh mình t□ ch□c b□a ti□c sinh nh□t v□i m□c đích gì. Khi xác đ□nh đ□□c m□c đích, chúng ta có th□ bàn vào nh□ng chi ti□t khác d□ dàng h□n.

N□u khi v□ ch□ng b□t đ□ng ý ki□n mà chúng ta bu□n gi□n, h□n d□i; ng□□i này trách ng□□i kia r□i cãi vã to ti□ng hay tránh không bàn đ□n v□n đ□ đó n□a thì chúng ta s□ không gi□i quy□t đ□□c gì c□. Trái l□i, n□u chúng ta bình tĩnh nói chuy□n v□i nhau, xét xem mình đ□ng ý nh□ng đi□m nào, không đ□ng ý nh□ng đi□m nào, r□i trao đ□i v□i nhau m□t cách công tâm và khách quan,

chúng ta s□ gi□i quy□t đ□□c nan đ□ mà đôi bên đ□u th□a nguy□n. Nhi□u khi nh□ bình tâm xét l□i nh□ng đi□m đ□ng ý và không đ□ng ý, chúng ta khám phá ra r□ng ch□ vì nghe không rõ hay nói không rõ mà v□ ch□ng hi□u l□m nhau và khi nói rõ ra thì th□y mình ch□ng có đi□u nào không đ□ng ý c□.

M□t nguyên t□c khác đ□ gi□i quy□t b□t hòa là:

5. Nhìn l□i xem chính mình đã làm gì khi□n có b□t hòa và nh□n ph□n l□i c□a mình

Đây là nguyên t□c khó th□c hành vì con ng□□i ai cũng có t□ ái r□t cao. Tuy nhiên, n□u chúng ta đ□t n□ng tình c□m v□ ch□ng và th□y s□ hi□p m□t trong gia đình là đi□u quan tr□ng, chúng ta có th□ làm đ□□c. Th□c t□ mà nói, m□i khi v□ ch□ng có đi□u phi□n gi□n nhau th□□ng là vì c□ hai ng□□i. C□ hai đ□u có trách nhi□m vì đã nói hay làm đi□u gì đó khi□n đ□a đ□n b□t hòa. Đi□u quan tr□ng không ph□i là tìm xem ai là ng□□i gây ra nan đ□ đ□ trách ng□□i đó, trái l□i, chúng ta c□n nhìn vào chính mình, xem mình đã nói gì hay làm gì khi□n ng□□i kia b□t bình. S□ đ□ Phao-lô cho bi□t, ng□□i có tình yêu th□t không kiêu ng□o nh□ng khiêm nh□□ng và nhân t□. N□u v□ ch□ng th□t lòng th□□ng nhau và yêu nhau v□i tình yêu c□a Chúa, chúng ta s□ s□n sàng nhìn vào ph□n l□i c□a mình và công nh□n l□i l□m đó. Có th□ ý c□a ta đúng nh□ng cách ta nói thi□u t□ nh□, l□i nói không d□u dàng nên ng□□i kia b□ t□n th□□ng. Cũng có th□ là vì chúng ta nghe ch□a h□t, ch□a đ□y đ□ mà đã v□i tr□ l□i hay ph□n □ng quá m□nh. Cũng có th□ là m□t ng□□i đem v□n đ□ ra nói khi ng□□i kia đang m□t m□i, tinh th□n căng th□ng hay đang b□c b□i v□ m□t chuy□n khác, v.v...

T□t c□ nh□ng y□u t□ này đ□u có th□ đ□a v□ ch□ng đ□n ch□ hi□u l□m, gi□n nhau và cãi nhau. Đ□ gi□i quy□t v□n đ□, m□i ng□□i c□n khiêm nh□□ng, thành th□t ki□m đi□m xem mình đã làm gì khi□n b□t hòa x□y ra, sau đó nh□n l□i và xin l□i. N□u chúng ta ch□ đ□ l□i cho nhau mà không nhìn th□y l□i c□a chính mình, b□t hòa s□ gia tăng ch□ không gi□i quy□t đ□□c.

L□i Kinh Thánh d□y: "L□a t□t vì thi□u c□i, n□i nào không có nói hành, chuy□n cãi c□ cũng ng□ng. Nh□ ch□t than trên than h□ng, ch□t c□i vào l□a; k□ □a cãi c□ cũng hay gây tranh cãi nh□ th□ (Châm Ngôn 26:20-21). Theo l□i d□y này, khi v□ ch□ng có chuy□n b□t bình mà chúng ta c□ ti□p t□c phân tr□n đ□ ch□ng t□ là mình ph□i, thì hai ng□□i s□ càng t□c gi□n và càng tranh cãi to ti□ng h□n. Ng□□c l□i, n□u chúng ta không phân tr□n nh□ng nh□n l□i và xin l□i, b□t hòa đó s□ không còn. L□i Chúa cũng h□a ng□□i nào x□ng nh□n l□i l□m c□a mình s□ đ□□c Chúa đoái th□□ng: "Ng□□i nào gi□u t□i l□i mình s□ không đ□□c may m□n, nh□ng ai x□ng nó ra và lìa b□ nó s□ đ□□c th□□ng xót" (Châm Ngôn 28:13).

Khi xác đ□nh nan đ□ và phân tích m□i khía c□nh đ□y đ□, rõ ràng, chúng ta s□ th□y v□n đ□ không quá to l□n nh□ng có th□ gi□i quy□t đ□□c. Sau đó chúng ta đi b□□c k□ ti□p, đó là: m□i ng□□i công nh□n đi□u mình đã làm khi□n đ□a đ□n b□t hòa, và r□i th□c hành nguyên t□c cu□i cùng. Đó là:

6. Quy□t đ□nh chính mình s□ làm gì đ□ gi□i quy□t b□t hòa

N□u chúng ta nói lên nh□ng gì ng□□i kia c□n ph□i làm hay c□n s□a đ□i, v□ ch□ng s□ gi□n nhau và s□ b□t hòa tr□ l□i. Nguyên t□c th□ sáu này r□t hay, vì tác gi□ đ□ ngh□ là m□i ng□□i cho bi□t chính mình nên làm gì đ□ gi□i quy□t xung đ□t gi□a hai v□ ch□ng. Chúng ta không ch□ nói lên đi□u mình c□n làm và s□ làm mà còn h□i xem ng□□i kia nghĩ th□ nào, có đ□ng ý hay không.

Tr□ l□i ví d□ làm sinh nh□t cho con. Sau khi hai v□ ch□ng công nh□n mình có l□i, vì ng□□i nào cũng cho ý c□a mình đúng h□n nên v□ ch□ng gi□n nhau, ng□□i v□ nói v□i ch□ng: “Anh th□y ng□□i nào c□n m□i thì anh c□ m□i, còn em s□ lo chuy□n ăn u□ng, anh th□y nh□ v□y có đ□□c không?” Khi ng□□i v□ đ□a ý ki□n m□t cách nh□ nhàng và t□ nh□ nh□ th□, ng□□i ch□ng s□ d□ ch□p nh□n và đ□ng ý, nh□ đó nan đ□ đ□□c gi□i quy□t cách t□t đ□p. Thánh Kinh d□y: “Trong vòng anh em ph□i □ cho hi□p ý nhau, đ□ng □□c ao s□ cao sang, nh□ng ph□i □a thích s□ khiêm nh□□ng, ch□ cho mình là khôn ngoan” (Rô-ma 12:16). Khi chúng ta gi□i quy□t b□t hòa gi□a v□ ch□ng theo nguyên t□c c□a Thánh Kinh, b□t hòa s□ đ□□c gi□i quy□t th□a đáng, đem l□i an vui và hòa khí trong gia đình (còn ti□p).

Minh Nguyên
Ch□□ng Trình Phát Thanh Tin Lành